

Kort om:

*En sammanfattning
av den tredje rapporten*

Omkring 157 000 LO-medlemmar har ett eller flera fackliga förtroendeuppdrag.

Det fackliga arbetet bygger mycket på den tid och det engagemang som medlemmarna lägger på sina fackliga förtroendeuppdrag. Uppskattningsvis finns det fler än 200 000 uppdrag som fackliga medlemmar inom LO-förbunden har tagit på sig. Facklig aktivitet och fackligt arbete är temat för den tredje delen av rapportserien Röster om facket och jobbet. Här redovisas svar från drygt 5 000 löntagare om förtroendeuppdrag, fackliga möten och kontakter och läsning av fackliga tidningar. Även de anställdas syn på sitt fackliga intresse och sin yrkes- och klassmässiga tillhörighet redovisas.

Diagram 2.1a Har fackligt förtroendeuppdrag
Andel fackliga medlemmar per huvudorganisation

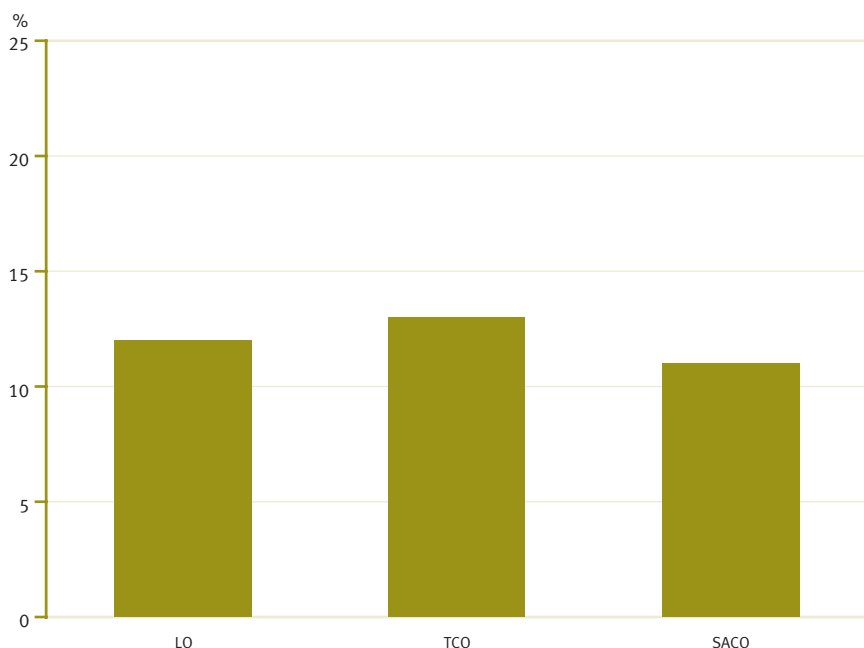
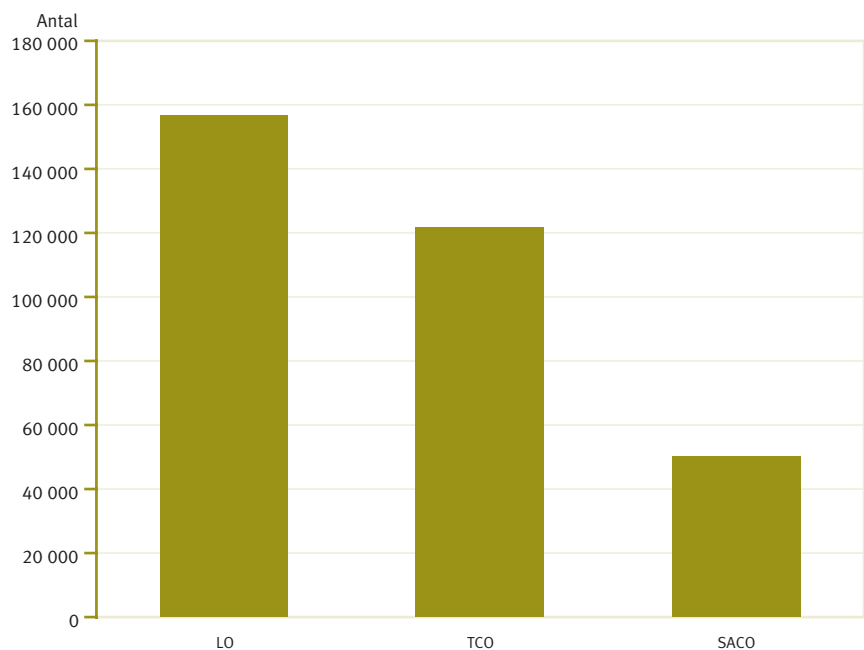

Diagram 2.1b Har fackligt förtroendeuppdrag
Antal fackliga medlemmar per huvudorganisation

Fler än var tionde medlem har förtroendeuppdrag

Av de anställda LO-medlemmarna har 12 procent fackliga förtroendeuppdrag, men det ser ganska olika ut i olika LO-förbund – 18 procent inom Livs och 5 procent inom Handels. Omräknat till antal finns det 157 000 LO-medlemmar som har ett eller flera fackliga förtroendeuppdrag. Det är ungefär lika vanligt att tjänstemännen har förtroendeuppdrag inom sina respektive organisationer som att arbetarna har det.

Inom LO finns det tre typer av förtroendeuppdrag som är de vanligaste. Det är skyddsombud, styrelseledamot i avdelnings-, sektions- eller klubbstyrelse samt kontakt- eller arbetsplatsombud. Tillsammans utgör de 75 procent av det totala antalet uppdrag.

Sned fördelning av förtroendeuppdrag, trots ganska stort intresse för att åta sig uppdrag

Även om skillnaderna har varit större tidigare, har männen inom LO fortfarande förtroendeuppdrag i högre grad än kvinnorna. Det finns också skillnader mellan vilka typer av uppdrag som är vanligast bland kvinnor och män inom LO. Kvinnorna har oftare uppdrag som arbetsplatsombud eller kontaktombud. Uppdrag som ledamot i förhandlingsdelegation och liknande innehas nästan uteslutande av män.

Andelen av LO-medlemmarna som har fackliga förtroendeuppdrag är högre bland äldre än bland yngre. Bland medlemmar under 30 år har mindre än 6 procent fackliga förtroendeuppdrag. Även kvinnor med utländsk bakgrund är underrepresenterade. Endast 4 procent av kvinnor födda utanför Norden har fackliga förtroendeuppdrag. Män födda utanför Norden har fackliga förtroendeuppdrag i lika hög utsträckning som kvinnor födda i Sverige.

Dubbelt så många som har fackliga förtroendeuppdrag idag kan tänka sig att åta sig ett om de blir tillfrågade. Särskilt stort är intresset bland grupperna som är underrepresenterade – mellan 36 och 40 procent av de under 30 år och utrikes födda kvinnor är intresserade av att åta sig uppdrag. Att få har uppdrag inom dessa grupper tycks alltså inte bero på bristande intresse från deras sida.

Det vanligaste skälet till att inte vara intresserad av att åta sig fackliga uppdrag tror de tillfrågade är att man av en eller annan anledning inte tycker att man har tid.

Allt färre går på fackliga möten, men man tar kontakt med facket lika ofta som förr

Deltagandet på fackliga möten har minskat stadigt de senaste 18 åren och det senaste året har endast var tredje LO-medlem, eller 31 procent, varit på något fackligt möte. Skillnaden mellan olika LO-förbund är dock stor. Inom Livs samt Skogs- och träfacket har varannan medlem varit på fackligt möte det senaste året medan endast var tionde medlem i Hotell- och restaurangfacket varit det. Även mellan kvinnor och män är skillnaden stor, då 38 procent av LO-männen och 23 procent av LO-kvinnorna varit på något fackligt möte.

Samtidigt som deltagandet på fackliga möten minskar så har alltså de flesta medlemmar varit i kontakt med någon facklig representant. Cirka 60 procent av LO-medlemmarna har själva tagit kontakt med någon facklig representant de senaste åren, vilket är ungefär lika många som för 18 år sedan.

Totalt har 66 procent av LO-medlemmarna antingen varit på fackligt möte eller tagit kontakt med en facklig representant. Dessutom uppger sig 76 procent av LO-medlemmarna känna någon facklig representant på arbetsplatsen. Sammantaget innebär

Diagram 2.11a Har fackligt förtroendeuppdrag eller kan tänka sig ta sådant LO-kvinnor efter ålder. Procent

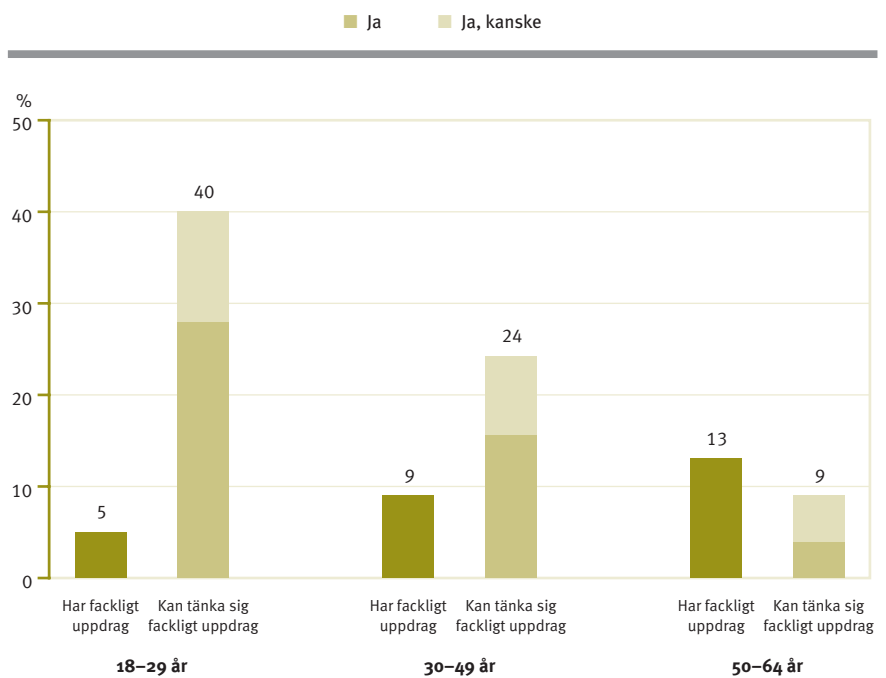

Diagram 2.11b Har fackligt förtroendeuppdrag eller kan tänka sig att ta sådant LO-män efter ålder. Procent

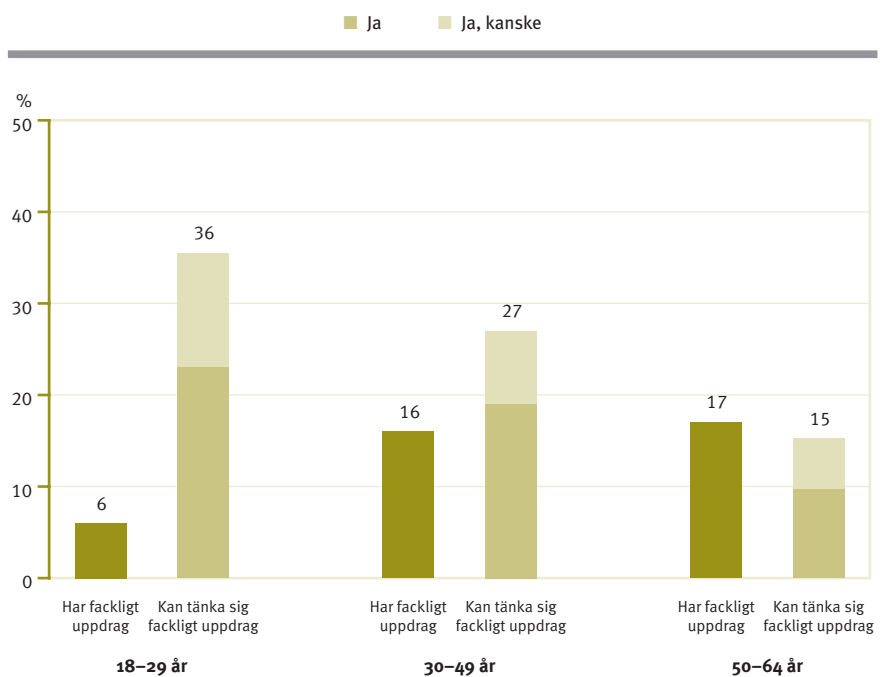

Diagram 4.5 Förtroendevalda, varit på möte, tagit kontakt eller känner facklig representant LO-medlemmar 1988–2006. Procent

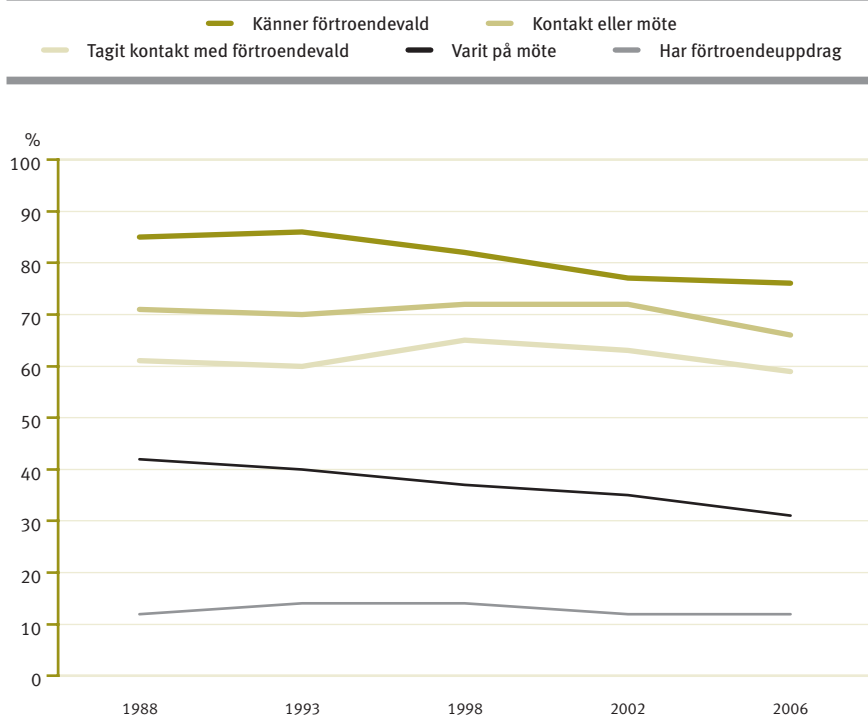
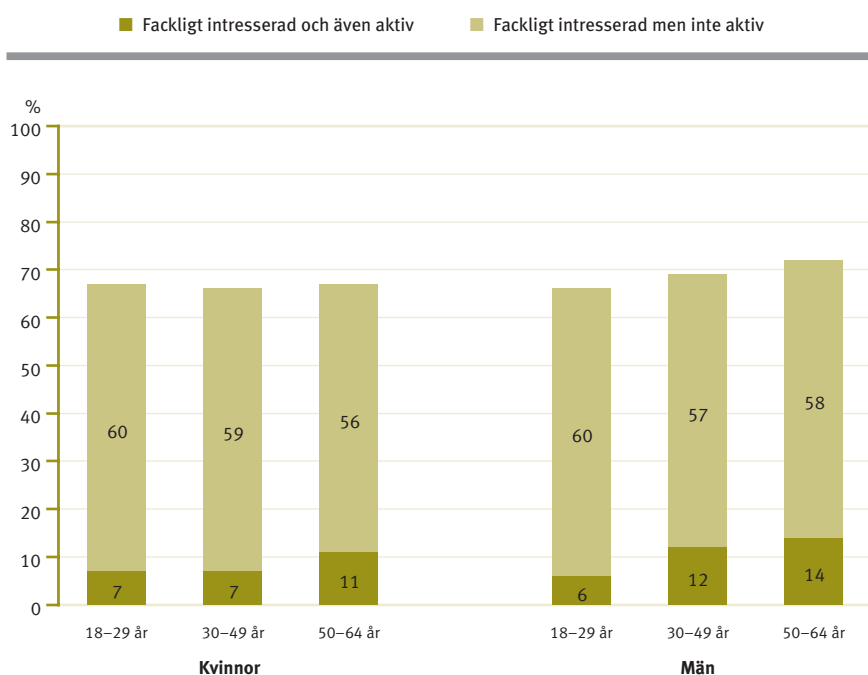

Diagram 6.3 Egen bedömning av fackligt intresse LO-medlemmar efter kön och ålder

detta att huvuddelen av LO-medlemmarna på något sätt varit i kontakt med sitt fack det senaste året, vilket visar hur viktig den lokala fackliga närvaron är för medlemmarna.

Två av tre läser sin fackliga tidning

Två av tre LO-medlemmar läser sin fackliga tidning. Hälften av dessa läser större delen av innehållet i tidningen och andra hälften läser åtminstone en del. Kvinnor läser mer än män och flitigast läsare har Byggnads och Kommunal. Det fackliga intresset har betydelse för läsandet av fackliga tidningar, men även bland dem som säger sig vara fackligt ointresserade är det 40 procent som åtminstone läser en del av sin fackliga tidning.

Sju av tio är fackligt intresserade

Sju av tio LO-medlemmar säger sig vara fackligt intresserade. Bland kvinnliga LO-medlemmar är det små skillnader mellan yngre och äldre när det gäller andelen som anser sig vara fackligt intresserade. Bland männen tycks intresset för facket däremot öka med åldern.

Var tionde LO-medlem anser att de är fackligt aktiva, vilket kan jämföras med att 12 procent har fackliga förtroendeuppdrag. Alla som har förtroendeuppdrag anser sig alltså inte vara fackligt aktiva, samtidigt som det finns fackligt aktiva utan uppdrag. Fler äldre än yngre anser sig själva som fackligt aktiva, vilket stämmer väl med i vilken grad olika åldersgrupper har fackliga förtroendeuppdrag.

Andelen LO-medlemmar som säger sig vara fackligt intresserade har sjunkit något sedan 1988 (från 74 till 68 procent). Bland tjänstemännen har andelen fackligt intresserade istället ökat något under samma period. Andelen LO-medlemmar som anser sig vara fackligt aktiva har uppgått till 10 procent under hela tidsperioden.

Två av fem är positiva till samarbetet mellan LO och socialdemokraterna

Mer än 40 procent av LO-medlemmarna ser positivt på LOs samarbete med det socialdemokratiska partiet och vill att det ska öka eller vara oförändrat, medan en fjärdedel är negativt inställda. Resten är osäkra. Fackligt aktiva och fackligt intresserade är oftare positivt inställda till samarbetet än LO-medlemmar som anser sig vara fackligt ointresserade.

LO-medlemmarnas syn på det facklig-politiska samarbetet har inte förändrats sedan förra undersökningen år 2002. Men jämfört med år 1988 har det blivit fler osäkra och färre som är positivt inställda till samarbetet.

Många känner sig som arbetare och andelen ökar bland tjänstemännen

57 procent av alla anställda känner sig som arbetare. Bland LO-medlemmarna anser nio av tio att de är arbetare. Så många som 44 procent av TCO-kvinnorna betecknar sig som arbetare, vilket är en markant uppgång sedan tidigare undersökningar. Bland anställda inom TCO-förbunden Vårdförbundet och Lärarförbundet är det en majoritet som främst ser sig som arbetare.

I privat sektor stämmer den fackliga huvudorganisation man tillhör bättre överens med om man ser sig själv som arbetare eller som tjänsteman jämfört med inom kommunal och statlig sektor. En förklaring är att man inom privat sektor mer tydligt gör åtskillnad mellan arbetare och tjänstemän än inom offentlig sektor.

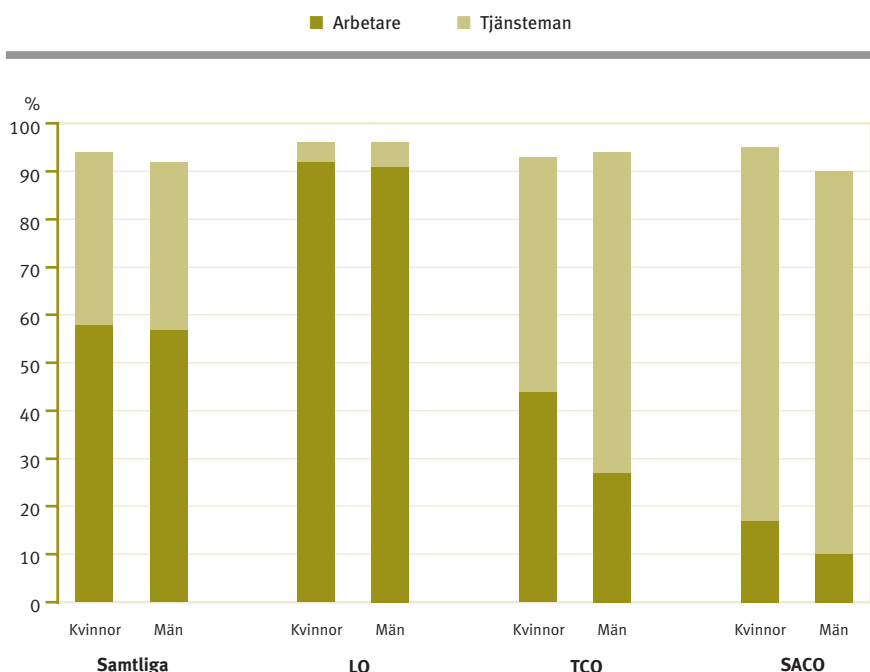
Inte lika många känner sig som en del av arbetarklassen

Samtidigt som nio av tio LO-medlemmar ser sig som arbetare är det bara sex av tio LO-medlemmar som anser sig tillhöra arbetarklassen. Andelen

Tabell 7.4 Vad man anser om samarbetet mellan LO och socialdemokratiska partiet
LO-medlemmar efter fackligt intresse

	Fackligt aktiva	Fackligt intresserade, ej aktiva	Fackligt ointresserade	LO-medlemmar totalt
Bör öka	31	19	7	17
Bör vara oförändrat	34	26	17	24
Bör minska	7	9	9	9
Bör upphöra	15	14	19	15
Vet ej	14	32	48	36

Diagram 8.1 Anser sig vara arbetare eller tjänsteman
Kvinnor och män efter facklig tillhörighet

LO-medlemmar som ser sig som arbetarklass har minskat något sedan förra omgången av Roster om facket och jobbet genomfördes, från 66 procent år 1988 till 60 procent år 2006.

Män i åldern 50 till 64 år anser oftare att de tillhör arbetarklassen än

övriga grupper. Bland de senare är andelen som anser sig tillhöra arbetarklassen ungefär lika stor oavsett ålder och kön. Arbetare som är medlemmar i facket ser sig oftare som arbetarklass jämfört med dem som inte är med i facket.

Beställ Röster om facket och jobbet!

Du kan beställa fler exemplar av rapporterna 1-3. Rapporterna 4-7 kan du förbeställa och få dem hemskickade så fort de kommer ut.

Den här kortversionen är gratis. Rapporterna kostar 50 kronor styck inklusive moms. Frakt och expeditonsavgift tillkommer. Skicka portofritt eller faxes den här talongen. Du kan också beställa via www.lo.se. Där kan du också hämta hem rapporter och OH-bilder i pdf-format.

Ja, jag vill beställa!

Antal

	1 Synen på fackligt medlemskap och fackets uppgifter ISBN 91-566-2306-2
	2 Synen på lönesättning och löneskillnader ISBN 91-566-2307-0
	3 Facklig aktivitet och fackligt arbete ISBN 91-566-2308-9
	Kort om rapport 3 ISBN 91-566-2318-6

Förbeställning av kommande rapporter:

	4 Friheter och förmåner i arbetet ISBN 91-566-2309-7
	5 Ungdomarna och facket ISBN 91-566-2310-0
	6 Facket i storstäderna ISBN 91-566-2311-9
	7 Sammanfattning och slutsatser ISBN 91-566-2312-7

Företag/organisation:	
Beställarens namn:	
Gatuadress:	
Postnummer:	Postadress:
Telefonnummer:	
E-post:	

Beställningen skickas till LO-distribution via post (portofritt) eller fax, 026-24 90 10.

Facklig aktivitet och fackligt arbete

Den tredje delen av rapportserien Röster om facket och jobbet handlar om facklig aktivitet och fackligt arbete. Hur många och vilka har olika typer av fackliga förtroendeuppdrag? Är intresset stort för att åta sig uppdrag? Hur ofta deltar medlemmarna i fackliga möten och vilka kontakter har man i övrigt med sina fackliga representanter? Läser man sina fackliga tidningar? I rapporten redovisas också hur de anställda ser på sig själva i vissa avseenden. Betecknar de sig själva som fackligt aktiva? Fackligt intresserade? Ser de sig som arbetare eller tjänstemän och vilken är deras klassmässiga tillhörighet? Hur LO-medlemmarna ser på det facklig-politiska samarbetet belyses också.

För att kunna förbättra och utveckla den fackliga verksamheten är det viktigt att få reda på både vad människor anser i en rad olika frågor och hur de faktiska villkoren ser ut. För att få reda på detta genomfördes undersökningen Röster om facket och jobbet under år 2006. Urvalet består av drygt 8 000 anställda i hela landet. Detta är femte gången Röster om facket och jobbet genomförs sedan år 1988. Rapporten är den tredje av sju som speglar de anställdas inställning i olika frågor men också synen på arbetets villkor.

Frankeras ej.
Mottagaren
betalar portot.

LO Distribution

Svarspost

Kundnummer 800 242 809

811 20 Sandviken